

کامران نوروزی

حقوق‌دان

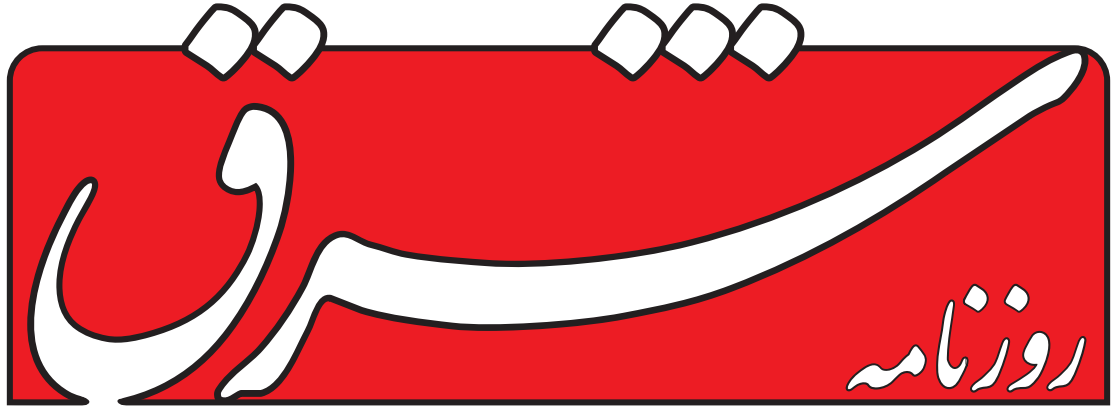
آمارهای کیفری روزبه‌روز غم‌انگیزتر و هولناک‌تر می‌شوند، اما سال‌های زیادی است که کمتر چیزی از نهادهای رسمی و حتی نویسندگان و تحلیلگران می‌شنویم و می‌خوانیم که چه دارد بر سرمان می‌آید؟ که چگونه آرام‌آرام خوره جرم جامعه ما را می‌خورد؟

همه جا داغ‌ترین بحث‌ها از سیاست و اقتصاد است، اما سخنی از نتیجه سیاست غلط و اقتصاد نادرست نیست. از آن می‌گریزند، در مجلس، دولت، قوه قضا و نهادهای دیگر چیزی از وضعیت خطرناک و اسفبار افزایش مستمر جرم نمی‌گویند. آمارهای کیفری پنهان می‌شوند و عددها را باید به‌سختی از لابه‌لای بعضی اخبار و مصاحبه‌ها و گزارش‌ها بیرون کشید. اسراری شده‌اند که مگو و می‌رس. اگرچه معاون پیشگیری از جرم قوه قضائیه می‌گوید رشد آمار جرم سرقت در سال جاری متوقف شده است، ولی همین مقام اعلام کرده است ۸۵۰ هزار پرونده سرقت در سال ۱۴۰۰ ثبت شده است. یک مقام انتظامی نیز از افزایش ۹ درصدی سرقت خبر می‌دهد. طبق آمار پزشکی قانونی تعداد مصدومان نزاع‌هایی که منجر به مراجعه به پزشکی قانونی شده‌اند، در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳ بالغ بر ۳۳۳ هزار و ۵۰۰ مورد است. می‌توان برآورد کرد که این آمار در پایان سال کم‌وبیش به حدود ۶۴۰ هزار مورد خواهد رسید. در سال ۹۷ این آمار ۴۱۶ هزار مورد و در سال ۱۴۰۰ شامل ۵۸۶ هزار مورد است. در فاصله شش‌ساله این آمار ۴۸ درصد رشد نشان می‌دهد. این آمار فقط شامل نزاع‌هایی است که منجر به مصدومیت شدید، مراجعه به کلانتری و دادسرا و نهایتاً پزشکی قانونی شده‌اند. نزاع‌های فراوانی که طرف‌های آن سراغ تشکیل پرونده نرفته‌اند، در این آمار نیستند. براساس گزارش‌ها در سال ۱۳۸۳ تعداد دو هزار قتل به ثبت رسیده و در سال ۱۴۰۲ با حدود ۱۵ درصد رشد به دو هزار و ۳۰۰ رسیده است. در طول دو هفته گذشته هفت زن در شش استان کشور به دست بستگان خود به قتل رسیده‌اند. این عددها صرفاً شامل سه جرم است. اما به‌تنهایی از اوضاع وخیم جامعه حکایتی گویاست. اما مقامات رسمی کشور و نهادهای مسئول سخنی از این وضع نمی‌گویند.

۹ سال پیش با تصویب قانون، شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم تشکیل شد. این شورا ۲۱ عضو ثابت دارد که همگی از مقامات رسمی کشورند. از میزان بی‌اهمیتی موضوع در نزد مقامات رسمی همین بس که اولین جلسه این شورا سه سال بعد تشکیل شد و تا امروز در طول شش سال فقط هفت جلسه برگزار کرده است.

در نظام قانون‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرائی نیز دیدگاه پیشگیری از جرم به چشم نمی‌آید. همه عوامل جرم‌زا در جامعه ایران جمع است؛ تورم مستمر، کاهش قدرت خرید اقشار متوسط و دهک‌های پایین، شکاف طبقاتی شدید و روزافزون، تناقض‌ها و تضادهای نظام‌های ارزشی و اخلاقی، شکاف میان دولت و مردم، احساس نبود امنیت اقتصادی در سال‌های طولانی، بی‌کاری، افزایش فقر و فقر مطلق، خشونت کلامی و رفتاری در فضای سیاسی، بی‌قانونی در دستگاه‌های رسمی، فساد اداری و... ساده‌انگاری است اگر مقابله با جرم فقط در سطح مبارزه پلیسی و قضائی دیده شود. در جامعه جرم‌زا مجرب‌ترین و مجهزترین نیروی پلیس به هر تعداد که باشد، کاری از پیش نمی‌برد. اگر فقط کاکل علف‌ها را بچینند، علف‌ها می‌مانند و بیشتر می‌شوند. اما سیاست مقابله با جرم در همین شرایط است که اهمیت پیدا می‌کند. شرایطی که در آن به تغییر شاملوی می‌بوسیم و می‌خشکیم و می‌ریزیم. نمی‌دانند یا نمی‌خواهند بدانند، یا نمی‌توانند بدانند که با ادامه این شرایط چگونه شاخ و برگ ما می‌پوسد و می‌خشکد و می‌ریزد. باید در مجلس و دولت موضوع پیشگیری از جرم به یک اولویت اساسی بدل شود. آن را از برده بیرون بیاورند و در هر موقعیتی از نطق‌های مجلس گرفته تا سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های رئیس‌جمهور و وزرا و نمایندگان از آن بگویند. در هر برنامه‌های جنبه‌های جرم‌زایی آن را ببینند و راه‌های پیشگیری‌اش را مشخص کنند و دیدگاه‌های کهنه و مردودی شیبه کیفر در ملاءم یا اکتفا به کیفرهای سخت را کنار گذاشته و با استفاده از متخصصان و عالمان جامعه‌شناسی و جرم‌شناسی و روان‌شناسی، روش‌های مدرن و کارآمد را به کار بگیرند. رسانه‌ها از کنار وضعیت کیفری جامعه ایران و جرم‌زایی آن نباید به آسودگی بگذرند و مستمرا و هرروزه از آن بنویسند و این موضوع را در گفت‌وگو اجتماعی-سیاسی ایران بالا بکشند. مثل درخت‌های مهاجم، که ریشه آنها همه جا می‌دود و همه جا می‌گیرد، ریشه‌های جرم هم مهاجم‌اند. همه جا می‌ریزد. کسی نمی‌خواهد باور کند / که ذهن باغچه دارد آرام‌آرام / از خاطرات سبز تهی می‌شود (فروغ فرخزاد).

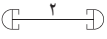
چهارشنبه ۱۷ بهمن ۱۴۰۳
۶ شعبان ۱۴۴۶
۵ فوریه ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۴۳
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

سخنگوی دولت
در نشست هفتگی خود با اهالی رسانه:

به سمت فدرالیسم
حرکت نخواهیم کرد

در «شرق» امروز می‌خوانید: ادامه حاشیه‌های افتتاحیه جشنواره فیلم فجر • پلنگ دماوند در مسیر درمان؛ امید همچنان زنده است • مذاکرات هیئت حماس در مسکو

نگاهی به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره آمار بالای انحراف از استانداردهای بازنشستگی در سازمان تأمین اجتماعی

چالش بازنشستگان جوان

گزارش تیتربیک را در صفحه ۴ بخوانید

گفت‌وگو با حسن سیدعرب درباره کتاب «ملاصدرا»

تفکر امتناع ندارد

این گفت‌وگو را در صفحه ۶ بخوانید

دیدار نتانیاها و ترامپ در گفت‌وگو با محمد ایرانی

نتانیاها برای بقای خود هر کاری می‌کند

این گفت‌وگو را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: سعید کوزلی

گفت‌وگو با رویا افشار در حواشی فیلم «اشک هور»

مادر «هور» مادر همه شهداست

این گفت‌وگو را در صفحه ۹ بخوانید. عکس: سهند تاللی

برگزیده‌ها

عملکرد هیئت عالی نظارت دوباره به یک مناقشه میان مجمع تشخیص مصلحت و بهارستان تبدیل شد

مجمع یا شورای نگهبان دوم؟

گفت‌وگو «شرق» با اردشیر بهرامی، جامعه‌شناس

بحران جنس جدیدی از خودکشی

رئیس‌جمهور سوریه پس از عربستان به ترکیه رفت

جاه‌طلبی‌های اردوغان برای شام

دفاع شورای شهر تهران از مصوبه افزایش عوارض ورود خودروهای پلاک شهرستان به محدوده طرح ترافیک

جدال پلاک تهران و شهرستان

مروری بر رمان «بَر گذاشتن» نوشته علی شروقی

حق داری بد باشی مهدی!

یادداشت

صدور یک پروانه وکالت و چند نکته

یادداشتی از ابراهیم ایوبی

یادداشت

غفلت از مناطق محروم

سیدجواد جمالی

کارشناس اقتصادی

کاهش یافته است. برانکو میلیانوویچ در کتاب پرآوازه خود به نام «سرمایه‌داری و دیگر هیچ» چنین می‌نویسد: بعد از پایان جنگ جهانی دوم تا ۱۹۸۰ به طور پیوسته شاهد افزایش درآمد و رشد اقتصادی و همچنین کاهش شکاف طبقاتی در دنیا بوده‌ایم. او نقش دولت‌ها را به عنوان رکن اصلی این رخداد قلمداد می‌کند. میلیانوویچ توضیح می‌دهد که سیاست دولت‌ها به سمت ایجاد فرصت برابر برای همگان تغییر جهت داد. اخذ مالیات‌های بالا از طبقه مرفه جامعه، ارائه خدمات بهداشتی و درمانی فراگیر و از همه مهم‌تر ایجاد آموزش همگانی با کیفیت مناسب برای همه اقشار، شرایط را به نحوی مهیا کرد تا توزیع یکسان و منصفانه امکانات برای تمام کشور، فرصت استفاده از امکانات برای همگان مهیا شود تا هر فردی بتواند با تلاش و کوشش خود و بروز توانمندی‌ها و استعدادهایش، خود را از شرایط فلاکت‌باری که در آن گرفتار شده نجات دهد و حتی با طی کردن پله‌های ترقی قادر باشد به سطوح بالای اجتماعی و درآمدی دست یابد.

حال با یک بررسی مختصر در اقتصاد ایران چنین درمی‌یابیم که متأسفانه امکان فرصت دریافت راه در ایران اغلب معطوف به اقشار و مناطق خاصی از جامعه بوده و امکانات اولیه حیاتی و اساسی به طور شایسته در تمامی کشور توزیع نشده است. طبق آمار موجود حدود ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی کشور به دو استان تهران و البرز اختصاص دارد. ۳۰ درصد صنایع در این منطقه مستقر شده و نزدیک به ۲۳ درصد تخت‌های بیمارستان‌ها فقط در شهر تهران احداث شده است. از این رو عدم توزیع شایسته امکانات در سراسر کشور و ایجاد دوگانگی اقتصادی - اجتماعی تنها آفت جدی برای توسعه اقتصادی کشور به شمار می‌آید بلکه می‌تواند موجبات نارضایتی اجتماعی را نیز به همراه داشته باشد.

سخن آخر اینکه همان‌طور که اشاره شد، طبق اعتقاد اقتصاددان مطرح، ایجاد فرصت برابر راه یکی از شروط اساسی کاهش شکاف طبقاتی و توسعه اقتصادی پایدار است. شاید در ایران دولت‌مردان طی سالیان گذشته در تلاش بوده‌اند تا توزیع همسان امکانات را در سطح کشور به اجرا درآورند، ولی آمار و ارقام مؤید تمرکز فرصت‌ها و امکانات در مناطق محدودی از کشور است. عدم رسیدگی و بی‌توجهی به مناطق محروم و کم‌ضایعت می‌تواند مانعی جدی برای توسعه اقتصادی کشور قلمداد شود. احداث زیرساخت‌ها و استقرار امکانات اولیه (مانند نیروگاه، جاده، تأمین بهداشت و آموزش همگانی باکیفیت) در همه نقاط کشور باعث ایجاد فرصت‌های رفاه و خلق زندگی باکیفیت در اقصی نقاط کشور می‌شود.

پراکندگی مناسب امکانات و خلق فرصت‌های برابر، الگو و مسیری آشناست که تمام کشورهای توسعه‌یافته آن را پیموه‌اند. به گفته بیسمارک، صدراعظم فقید آلمان، وظیفه دولت‌ها این است که جای پای کشورهای موفق را پیدا کنند و بکوشند پای خود را درست جای پای آنها قرار دهند و از آنها تقلید کنند.

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت

آقای رحمت‌اله کشاورز فرد

را به اطلاع کلیه دوستان و آشنایان محترم می‌رساند. مراسم یادبود

آن مرحوم روز چهارشنبه ۱۷ بهمن ماه ساعت ۱۳:۳۰ الی ۱۵ در

مسجد الغدیر واقع در بلوار میرداماد برگزار می‌شود. لذا حضور

سورران گرامی موجب شادی آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان

خواهد بود.

خاندان کشاورز فرد

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مادری مهربان

بانو شهناز قادر پناه

همسر گرامی آقای محمدصادق محمودزاده طوسی و مادر

فداکار آقایان علی و رضا محمودزاده طوسی را به اطلاع

کلیه دوستان و آشنایان محترم می‌رساند. مراسم ترحیم آن

مرحومه روز جمعه ۱۹ بهمن ماه ساعت ۱۵ الی ۱۶:۳۰ در

مسجد الزهرا واقع در شهرک غرب خیابان هرمان برگزار

می‌شود.

قادر پناه، محمودزاده، طوسی و سایر بستگان

محمد رضایوسفی شیخ‌رباط

اقتصاددان و استاد دانشگاه مفید

اقتصاد ایران در دهه ۱۳۹۰ ضعیف شده و درآمد سرانه کاهش یافته است. فقر گسترده‌تر از گذشته شده و شدت آن نیز افزوده شده است. به طور کلی متغیرهای اقتصادی روندی نزولی داشته است.

طبق گزارش مرکز آمار ایران درآمد خالص ملی سرانه هر ایرانی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۰ (۱۳ سال قبل) به میزان ۲۰ درصد کاهش یافته است (دنیای اقتصاد، ۱۴۰۳/۹/۳). روند سرمایه‌گذاری نیز متغیری کلیدی برای چشم‌انداز آینده کشور است.

سرمایه‌گذاری امروز به معنای رشد زیرساخت‌های تولید، اشتغال بیشتر و رشد اقتصادی و در نهایت رفاه نسل آینده است. اما سرمایه‌گذاری سرانه در سال ۱۳۹۰، به طور متوسط ۱۱۳ میلیون تومان بوده که در سال ۱۴۰۲ به ۴۰۳ میلیون تومان رسیده است (فردای اقتصاد، ۱۴۰۲/۷/۱).

نوبت دوم

سازمان خصوصی سازی
SHARGH PRIVATE ORGANIZATION

«خلاصه آگهی عرضه عمومی جایگاه سوخت»

رجوع به صفحه ۳

شماره آگهی ۱۸۷۷۱۹
م الف ۳۸۱۴

www.sharghdaily.ir